

ПРОЕКТ !

НАРЕДБА

за организацията и контрола на изпълнение, механизма за предоставяне и начина на разходване на средствата за изпълнение на Националния план за инвестиции на Република България

Глава първа Общи положения

Чл. 1. (1) С наредбата се определят условията и редът за организацията и контрола на изпълнението на „Националния план за инвестиции (НПИ) на Република България“ по чл. 10в от Директива 2009/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 година за изменение на Директива 2003/87/ЕО с оглед подобряване и разширяване на схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове на Общността, включително механизмът за предоставяне и начинът на разходване на средствата за неговото изпълнение.

(2) Наредбата е задължителна за всички оператори на инсталации, включени в НПИ и за органите за контрол по тази Наредба.

Чл. 2. (1) За финансиране на проектите по чл. 3, ал. 2 се създава Фонд „Национален план за инвестиции“ (ФНПИ).

(2) Фондът по ал.1 е обособена част от бюджета на Министерство на икономиката и енергетиката (МИЕ).

Чл. 3. (1) Основна приоритетна област, за която могат да се използват средствата от ФНПИ е модернизиранието на националната енергийна инфраструктура.

(2) Типове проекти, включени в НПИ, които ще се финансират от Фонда:

1. проекти, в които се предвижда извършването на инвестиции за модернизация на производството, преноса и разпределението на електрическа енергия.
2. проекти за подобряване на националната газова инфраструктура.
3. проекти за рехабилитация и модернизация в сектор топлоснабдяване.
4. проекти, в които се предвижда извършването на инвестиции за чисти технологии.

(3) Проектите по ал. 2, т. 1, 2 и 3 трябва да отговарят на следните условия:

1. Инвестициите трябва пряко или непряко да допринасят за намаляване на емисиите на парникови газове по икономически ефективен начин;
2. Размерът на инвестициите да бъде равен или по-голям от пазарната стойност на разпределяните безплатно квоти за отделния оператор за целия преходен период. При отклонение на пазарната стойност на емисиите на парникови газове по-голямо от 10 %

спрямо референтната стойност на същите, заложенa в НПИ, ежегодно до 01.07., министъра на икономиката и енергетиката обявява корекция на база "сетълмент" цените от борса ICE за бъдещи договори с дата на плащане през месец юни от текущата година. Корекцията е в сила за следващата календарна година. Средната стойност на сетълмент цените за бъдещи договори, с падеж през месец юни всяка година, ще определя стойността на безплатните квоти на емисии, които ще бъдат разпределяни през следващата година. Определянето на корекцията се извършва на базата на първия търговски ден на месеца от съответния период за получаване на средната стойност. Съответният период е от месец юли на предходната година до месец юни от текущата година;

3. Инвестициите следва да са съвместими помежду си със съответното законодателство на Европейския съюз. Те не трябва да засилват доминиращи позиции, неоправдано да изкривяват конкуренцията и търговията във вътрешно европейския пазар и където е възможно, следва да засилват конкуренцията на вътрешно европейския пазар за електрическа енергия;
4. Реализацията на предложените проекти трябва да е започнала не по-рано от 25 юни 2009г.;
5. Инвестициите трябва да бъдат допълнителни спрямо инвестициите, които България трябва да предприеме за да спазва други цели или правни изисквания, произтичащи от законодателството на Европейския съюз;
6. Сумарно проектите, включени в НПИ, не трябва да водят до нарастване на електропроизводствените мощности за страната;
7. На национално равнище, в случай че нови електропроизводствени мощности са финансирани посредством безплатно разпределени квоти, съгласно чл. 10в, е необходимо поне равна или по-голяма сума от стари електропроизводствени мощности да бъде изведена от експлоатация, с оглед осигуряване на съответствие с изискванията на Директива 2009/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета. Контролът на този процес ще бъде осъществяван от министъра на икономиката и енергетиката;
8. Инвестициите следва да допринасят за разнообразяване и за намаляване на въглеродната интензивност на енергийния микс и на използваните в електропроизводството енергийни източници;
9. Инвестициите следва да са икономически жизнеспособни след 2019 г.;
10. Проектите, които ще се реализират да са на територията на Република България.

Чл. 4. Операторите на инсталации, включени в НПИ, са длъжни да изпълнят дейностите, както следва:

1. да извършат инвестиции за изпълнение на инвестиционните проекти, включени в НПИ, на собствените си площадки и на инфраструктурни обекти;

2. да правят вноски в размер и срокове, посочени в раздел V във Фонд „НПИ“ в случаите, при които те получават безплатни квоти за емисии, без да предприемат инвестиции на своите площадки;

3. да правят вноски във Фонда в размер на разликата между паричния еквивалент на безплатните квоти и стойността на планираните инвестиции на площадката по т. 1.

Глава втора **Организация и контрол**

Чл. 5. Министърът на икономиката и енергетиката чрез специализираната администрация на МИЕ организира изпълнението на НПИ, провежда текущ контрол върху изпълнението на НПИ и извършва оценяване на напредъка и съответствието на инвестициите с изискванията, формулирани в Директива 2003/87/ЕО и в Съобщение на Европейската комисия 2011/С 99/03.

Раздел I **Организация на изпълнението на НПИ**

Чл. 6. (1) За изпълнението на дейностите по проектите, включени в НПИ, операторите на инсталации представят на министъра на икономиката и енергетиката техническо задание за изпълнение на проектите, в срок не по-късно от шест месеца преди годината на започване на инвестицията.

(2) Техническото задание за изпълнение на проектите по ал. 1, отговарящо на НПИ, приет с протоколно решение на заседание на Министерския съвет от 28 септември 2011г. включва:

1. времеви график за извършване на дейностите по проекта;
2. размер на инвестициите по етапи и години;
3. планирани количества спестени емисии.

(3) Министърът на икономиката и енергетиката разглежда, оценява и утвърждава техническото задание по ал. 1 чрез специализираната администрация в срок от 30 дни от неговото внасяне в МИЕ.

(4) При установяване на съществени пропуски и непълноти в документацията министърът на икономиката и енергетиката дава конкретни указания и определя срок за коригиране и/или допълване.

(5) Документацията по ал. 2, може да се представя в МИЕ и по електронен път с електронен подпис.

Раздел II **Контрол на изпълнението на НПИ**

Чл. 7. Контролът на изпълнението на НПИ е текущ и окончателен.

Чл. 8. (1) Текущият контрол се осъществява с проверки на място за всяка инсталация от министъра на икономиката и енергетиката чрез специализираната администрация на Министерството на икономиката и енергетиката.

(2) Предмет на проверките на място е степента на реализация на проекта в съответствие с утвърдения график за неговото изпълнение.

(3) Проверките по ал. 2 се извършват веднъж на 3 месеца по реда и условията на глава осма от Закона за енергетиката след получаване на текущите отчети от операторите.

Чл.9 (1) Окончателният контрол за реализираните проекти се извършва от независими външни одитори.

(2) Одиторите по ал. 1 издават официален документ (доклад), относно всяка инвестиция, като вид и стойност за реализираните проекти.

(3) Одиторите по ал.1 трябва да бъдат избрани по реда на Закона за обществените поръчки и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Раздел III Докладване

Чл. 10. (1) Операторите, включени в НПИ, са длъжни да представят на министъра на икономиката и енергетиката:

1. тримесечни и годишни технически отчети за степента на реализация на инвестиционните проекти, в срок до 15 дни след приключване на съответното тримесечие и година.

2. окончателен финансов отчет (доклад) за инвестицията след приключване на изпълнението на всеки инвестиционен проект. Констативната верификация на финансовите отчети относно направените инвестиции се извършва съгласно Международен стандарт за свързани с одита услуги 4400 “Ангажменти за извършване на договорни процедури относно финансовата информация”.

3. окончателен технологичен верификационен доклад след приключване на изпълнението на всеки инвестиционен проект, удостоверяващ количеството спестени емисии СО₂, издаден от независими верификационни органи, акредитирани от ИА „Българска служба акредитация“, в съответствие изискванията на Наредбата за условията, реда и начина за изготвяне на докладите и за верификация на докладите на операторите на инсталации и на операторите на въздухоплавателни средства (приета с ПМС № 298 от 13.12.2010 г., обн., ДВ, бр. 99 от 17.12.2010 г., в сила от 17.12.2010 г.).

(2) Документацията по ал. 1, т.1 може да се представя в МИЕ и по електронен път с електронен подпис.

Чл. 11. (1) Министърът на икономиката и енергетиката изготвя годишен доклад въз основа на информацията от годишните отчети на операторите по чл. 10, ал. 1.

(2) Докладът по ал. 1 трябва да съдържа:

1. информация за резултатите от процеса на контрол и привеждане в изпълнение на проектите от НПИ;

2. данни, че направените инвестиции допринасят за намаляване на емисиите на парникови газове;

3. потвърждение, че годишната инвестирана сума е съвместима с размера на планираните инвестиции, предвидени за целия период на прилагане, определен в НПИ, във връзка с пазарната стойност на безплатно предоставените квоти за емисии.

(3) Докладът по ал. 1 се изготвя на основание чл. 4, ал. 2, т. 18г от Закона за енергетиката и се представя на Европейската комисия в срок до 31 януари на следващата година, считано от 2014 г.

(4) Министърът на икономиката и енергетиката осигурява публичност на годишния доклад, като го публикува на интернет страницата на МИЕ.

(5) Информацията, която представлява търговска тайна и чието предоставяне или разпространяване би довело до нелоялна конкуренция между търговци, не се публикува.

Раздел IV

Механизъм за корекции по отношение на крайни срокове и разходи при неизпълнение на инвестициите

Чл. 12 (1) В случай че една инвестиция, включени в НПИ, не е завършена окончателно в съответствие с НПИ, в доклада по чл.11, ал. 1 се посочва:

1. мотивирано искане за прехвърляне изпълнението на неусвоената инвестиция за следващата календарна година;
2. данни за необходимите корективни мерки;

(2) В случаите когато изпълнените от даден оператор инвестиции, залегнали в НПИ са по-големи или равни на стойността на определените безплатни квоти, същият получава квотите в пълен размер за текущата година.

(3) В случай, че стойността на извършените инвестиции за съответната година е по-малка от годишната основа на пазарната стойност на безплатно предоставяните квоти за емисии, разликата се прехвърля за следващата година еднократно. За текущата година се получава пълния размер на определените квоти. Когато отлагането не е разрешено, на оператора се предоставят намалено количество безплатни квоти, съответстващо на процента на неизпълнение.

(4) При отлагане на дадена инвестиция от предишна година, операторът е длъжен да изпълни отложената инвестиция от предходната година и планираната за текущата година, в противен случай се намалява размера на безплатно предоставените на оператора квоти.

(5) Операторите ще могат да използват съответстващото им за дадена година количество безплатни квоти за покриване на количеството емитирани емисии от дадена инсталация при нейното годишно електропроизводство. Когато емисиите, емитирани от инсталациите от годишно електропроизводство, са по-малко от съответстващите им за тази година количество безплатни квоти, операторите ще могат да продадат остатъка от тези квоти на пазара или да го запазят в своите сметки за по-късните години от периода за изпълнение на НПИ - от 2013 до 2020г.

(6) Неизползвани безплатни квоти се реализират чрез продажба на търг, съгласно чл. 10 от Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на съвета от 13 октомври 2003 година

за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността.

(7) Операторите на инсталации могат през всяка година в периода за изпълнение на НПИ да реализират при изпълнението на отделни инвестиционни проекти финансови разходи по-големи от определените за съответната година. Тези разходи се признават, когато са доказани пред МИЕ по реда на чл. 10, ал.1, т.2, а разликите с които са надвишени планираните за съответната година финансови разходи за инвестиции ще се приспадат от определените за следващата година от периода за изпълнение на НПИ разходи, по същия или по друг инвестиционен проект.

(8) Прехвърлянето на разходите по ал. 7 се утвърждава от министъра на икономиката и енергетиката.

(9) Исканията на оператори по случаите на ал.7, които осъществяват инвестиции със средства от Фонда по чл.2 се одобряват от министъра на икономиката и енергетиката въз основа на доклад от УС на Фонда.

(10) Министърът на икономиката и енергетиката след приключване на текущата година и приемане на годишния доклад на оператора издава документ, удостоверяващ правото за получаване, след изпълнение на ангажиментите по чл. 4, на безплатни квоти, съответстващи на извършените инвестиции, вписани в НПИ, или направени вноски към ФНПИ. Този документ съдържа количеството безплатни квоти емисии и годината за която се отнасят.

(11) Когато годишният доклад не отчита заложената в НПИ инвестиция в пълен размер, министърът на енергетиката и икономиката издава документ за безплатно предоставените квоти само за размера на изпълнената инвестиция.

(12) Операторите на мрежи, които се финансират от ФНПИ получават средства не по-големи от заложените в НПИ след реализацията на инвестициите за всеки етап, залегнал в договорите между операторите и изпълнителите. При промяна на референтната цена на единица безплатна квота за текущата година, се променят и дължимите суми за планирани инвестиции от фонда с процента на промяната.

(13) При недостиг на средства във ФНПИ за разплащане на извършени инвестиции, отпуснатите средства се намаляват пропорционално на недостига еднакво за всички заявки.

Раздел V **Фонд „НПИ”**

Чл. 13 Фонд „НПИ” (Фонда) управлява средствата, набрани от вноските на операторите на инсталации по чл. 4, т. 2 и 3 с оглед изпълнение на инвестициите, предвидени в НПИ.

Чл. 14. (1) Приходите по Фонда се набират от:

1. Месечни вноски от операторите по чл. 4, т. 2 и 3, определени в таблица „Баланс”, ежегодно публикувана на интернет страницата на МИЕ до 30.07 за всяка година, при промяна на референтната цена на тон емисии за следващата календарна година. Вноските се внасят до 15-то число на текущия месец;

2. Месечните вноски от операторите, определени в таблица „Баланс” са 1/12 от изчислената за всяка година вноска. Тя се определя като към актуализираната с референтната цена стойност на квотите се прибавят останалите планови стойности по години до края на НПИ и се дели на оставащия брой години от НПИ.

3. Лихви по просрочени плащания към Фонда.

(2) В бюджета на МИЕ постъпват приходи, свързани с дейностите по управление на средствата във фонда, от:

1. лихви по текущи сметки или банкови депозити;
2. други приходи.

(3) Приходите и разходите по Фонда се събират, отчитат и централизират в системата на единната бюджетна сметка чрез използване на отделна транзитна сметка, открита на името на Министерството на икономиката и енергетиката в Българска народна банка.

(4) Неусвоената част от приходите по ал. 1, включително средства от минали години, се отчитат задбалансово. Те са неделима част от единната сметка и се разходват само в съответствие с целите на Фонда в изпълнение на НПИ.

Чл. 15. (1) Средствата по Фонда се разходват за:

1. финансиране на проекти на оператори на преносни и/или разпределителни мрежи, включени в НПИ;
2. издръжка на Фонда съгласно годишния бюджет за приходите и разходите, одобрен от Управителния съвет на Фонда;

(2) За издръжката на Фонда не могат да се ползват средства по чл. 14, ал. 1, т. 1.

Чл. 16. Редът за разходване и контрол на средствата, се определят от Управителния съвет на Фонда.

Чл. 17. (1) Фондът се управлява от Управителен съвет.

(2) Председател на Управителния съвет на Фонда е заместник-министър на икономиката и енергетиката.

(3) Членове на Управителния съвет на Фонда са представители на Министерството на икономиката и енергетиката, Министерството на околната среда и водите, Министерството на финансите, Държавната комисия за енергийно и водно регулиране, определени от съответните министри и от председателя на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране.

Чл. 18. (1) Управителният съвет заседава ежемесечно.

(2) Заседанията на Управителния съвет се свикват по предложение на председателя.

(3) Заседанията на Управителния съвет са редовни, ако на тях присъстват най-малко две трети от членовете лично или представлявани от друг член на съвета. Присъстващ член не може да представлява повече от един неприсъстващ, като упълномощаването се извършва писмено за всяко конкретно заседание.

(4) Решенията на Управителния съвет се приемат с явно гласуване и с квалифицирано мнозинство от две трети от членовете на Управителния съвет.

(5) Не може да бъде член на управителния съвет лице, което е осъждано на лишаване от свобода за престъпление от общ характер или е съпруг или роднина по права или по съребрена линия до четвърта степен и по сватовство до трета степен включително с друг член на Управителния съвет на Фонда.

Чл. 19. Управителният съвет на Фонда:

1. разпределя отпускането на средства от Фонда за осъществяване на инвестиционната дейност на операторите на преносни и/или разпределителни мрежи по изпълнение на проектите, включени в НПИ, при представяне на необходимите документи;

2. контролира администрирането на приходите по Фонда и целесъобразното им разходване;

3. приема проект на бюджет, съпроводен с доклад и разчети, уточняващи размера на отделните приходи и разходи на Фонда за всяка календарна година;

4. изготвя ежегодно отчет за дейността си и го внася за одобрение в Министерския съвет чрез министъра на икономиката и енергетиката;

5. изпълнява и други функции, свързани с управлението на Фонда в съответствие с действащата нормативна уредба.

Чл. 20. (1) С цел подпомагане дейността на Управителния съвет на Фонда се създава междуведомствен експертен съвет.

(2) Експертният съвет по ал. 1 включва председател и членове от Министерството на икономиката и енергетиката, Министерството на финансите, ДКЕВР.

(3) Поименният състав на експертния съвет по ал. 1 се определя със заповед на министъра на икономиката и енергетиката по предложения на ръководителите на съответните министерства и ДКЕВР.

(4) Заседанията на експертния съвет са редовни и извънредни.

(5) Редовните заседания се провеждат ежемесечно.

(6) Заседанията се свикват от председателя на експертния съвет по ал. 1 по негова инициатива или по предложение на председателя на Управителния съвет.

(7) Председателят свиква заседание с писмена покана до членовете на експертния съвет по ал. 1, в която се посочват предложеният дневен ред, точното време и мястото на провеждане на заседанието. Поканата се отправя до членовете на експертния съвет по ал. 1 не по-късно от пет дни преди датата на провеждане на заседанието.

Чл. 21. Междуведомственият експертен съвет:

1. Приема правилник за своята работа;
2. Разглежда документацията, представена от операторите и предлага проекти на решения на Управителния съвет на Фонда;
3. Изготвя проект на бюджет за приходите и разходите и осигурява изпълнението на одобрения от Управителния съвет бюджет;
4. Изготвя доклади и други материали за преглед и одобряване от Управителния съвет в съответствие с правилника за работа;
5. Подготвя заседанието на Управителния съвет;
6. Извършва и други дейности, възложени от Управителния съвет.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. „Инфраструктура” са мрежовите съоръжения, необходими за преноса и разпределението на електрическа енергия и природен газ.
2. „Чисти технологии” са такива технологии за производство на електрическа енергия, които са свързани със сравнително по-малки емисии на парникови газове или при по-добро ниво на защита на околната среда, включително с използване на възобновяеми енергийни източници.
3. „Площадка на оператор на инсталация“ е определената по работен проект територия, върху която са построени сгради и са монтирани енергийни съоръжения, предназначени за осъществяване на дейностите по производство, пренос и разпределение на електрическа и топлинна енергия и природен газ.
4. "Квота" е разрешение за отделяне на един тон еквивалент на въглероден диоксид в рамките на определен период, която е валидна единствено за целите на схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове.
5. „Оператор на инсталация“ е всяко физическо или юридическо лице, по отношение на което е налице една от следните характеристики:
  - а) експлоатира определено собствено предприятие, съоръжение и/или инсталация, генериращо емисии на парникови газове;
  - б) контролира експлоатацията на определено предприятие, съоръжение и/или инсталация;
  - в) разпорежда се и взема решения относно настоящото или бъдещото функциониране на предприятието, съоръжението и/или инсталацията.
6. “Окончателен финансов отчет(доклад) ” е отчет съдържащ финансови данни, извлечени от счетоводната система на предприятието относно всяка направена отделна инвестиция: вид-описание; код-съгласно НПИ; съдържание и стойностен размер на разходите, формиращи стойността на инвестицията и др. релевантни данни (съгласно образец Приложение №1)

7. „Верификация“ е процес на независима проверка и потвърждение на надеждността, достоверността и точността на системата за мониторинг и на докладваните данни и информация, свързани с емисии на парникови газове.
8. „Верификационен орган“ е независима акредитирана организация, притежаваща необходимия квалифициран персонал и технически възможности за извършване на компетентна и безпристрастна проверка на доклада и данните за емисии, която поема отговорността да изпълни верификационния процес.

Заключителни разпоредби

- § 2. Наредбата се издава на основание чл. 69а, ал. 2 от Закона за енергетиката.
- § 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в Държавен вестник.
- § 4. Указания по прилагането на наредбата дава министърът на икономиката и енергетиката.